

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

[Văn mẫu lớp 9] - Tuyển tập những bài văn hay phân tích, cảm nhận về nhân vật Phương Định trong truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi của Lê Minh Khuê.

Đề bài: Phân tích nhân vật Phương Định trong tác phẩm *Những ngôi sao xa xôi* của Lê Minh Khuê. Qua nhân vật này, em có suy nghĩ gì về thế hệ tuổi trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước?

***

Top 3 bài văn hay đạt điểm cao phân tích hình ảnh nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

Bài số 1:

Truyện thuyết kể rằng ngày xưa hoa hồng chỉ toàn một màu trắng tinh. Từ khi thần Mặt Trời và nữ thần Mặt Trăng ban cho hoa hồng sắc đỏ chói của mặt trời và sắc vàng êm dịu của mặt trăng, hoa mới có nhiều màu sắc rực rỡ. Hoa hồng và phụ nữ! Biểu tượng của cái đẹp, nơi mọi tinh túy của đất trời đồng lòng hội tụ. Viết về vẻ đẹp người phụ nữ, sao tôi cứ ám ảnh mãi với “đóa hoa” thanh khiết nở giữa núi rừng Trường Sơn trong tác phẩm “*Những ngôi sao xa xôi*” của nữ nhà văn Lê Minh Khuê, mà nổi bật là Phương Định - cô gái thuần túy chất Việt của muôn đời.

“*Những ngôi sao xa xôi*” là một trong những tác phẩm đầu tay của Lê Minh Khuê, sáng tác năm 1971, là thời điểm mà cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của nhân dân ta đang bước vào thời kỳ khốc liệt nhất. Bản thân là một nữ thanh niên xung phong dày dạn trong mưa bom bão đạn, tác giả đã viết truyện ngắn này như một bài ca ca ngợi vẻ đẹp của nhân vật nói riêng, của cả một thế hệ thanh niên xung phong thời kháng chiến chống Mỹ nói chung.

Phương Định xuất thân là một cô gái Hà Thành chính thống. Bởi vậy, điều đầu tiên cuốn hút ở độc giả chính là nét trẻ trung, hồn nhiên, trong sáng và đầy mơ mộng như một đóa hàm tiếu giữa núi rừng kháng chiến. Cũng như biết bao chàng trai, cô gái tuổi đôi mươi để lại sau lưng kỉ niệm đẹp thời cấp sách, Phương Định đã quyết định dấn thân nơi bom đạn với một niềm tin yêu phơi phới. Cô gái trẻ tự tin xếp ngoại hình của mình vào loại “khá”. Đó không phải biểu hiện của tính tự phụ. Thay vào đó là sự tự tin, bản lĩnh, đầy sức sống của một tâm hồn mới lớn. Sở dĩ tôi ví Phương Định như một đóa hoa tươi trẻ là bởi cô có “hai bím tóc dày tương đối mềm, cái cổ cao kiêu hãnh như đài hoa loa kèn”. Đôi mắt cô đẹp đến nỗi các đồng nghiệp nam mỗi lần nhìn vào đều ngây ngất mà nhận xét rằng: “Cô có cái nhìn sao mà xa xăm...”. Nét đẹp ấy xét vào thời buổi hôm nay vốn đã rất đáng trân trọng. Lại ở vào cái không khí “Hịch tướng sĩ” thời chống Mỹ khốc liệt xưa, ta càng thêm nâng niu biết nhường nào.

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

Cô gái trẻ chẳng những “tốt nước sơn” mà còn “tốt gỗ”. Phương Định tiềm ẩn trong mình nét cá tính vô cùng ấn tượng: thích ngắm mình trong gương, thích làm duyên, cũng hay tỏ ra kiêu kì trước những anh lính trẻ. Vẻ đẹp ấy đủ để làm say lòng bao trái tim đến nỗi “không hiểu sao các anh pháo thủ và các anh lính lái xe lại hay hỏi thăm tôi”. Có thể nói, đó là nét tính cách tiêu biểu cho mọi thế hệ hệ thời chống mỹ bấy giờ, ra đi cứu nước và mang theo một tâm hồn lãng mạn hết sức trong ngần. Lại nhớ đến nhân vật Chiến trong tác phẩm “Những đứa con trong gia đình” của nhà văn Nguyễn Thi. Nếu Phương Định thích soi gương thì chị Chiến khi ra trận cũng không quên mang theo một chiếc gương. Mạnh mẽ, dũng cảm nhưng cũng vô cùng nữ tính.

Chiến tranh bao giờ cũng khốc liệt tiếng bom. Nhưng chiến tranh trong văn Lê Minh Khuê còn có cả tiếng hát, tiếng hát của Phương Định. Chị thích hát, ngheu ngao suốt cả ngày với những bản nhạc không đầu không cuối. Chính tâm hồn yêu đời đã mang đến cái bình thản cho cô gái trẻ giữa chiến trường đầy ác liệt. Tác giả đã đặt cái lãng mạn, cái hồn nhiên bên trong cái tàn khốc, chết chóc. Tiếng hát át tiếng bom. “Sự sống nảy sinh từ cái chết. Hạnh phúc hiện hình từ những hi sinh, gian khổ” (Nguyễn Khải). Đó phải chăng là thông điệp ý nghĩa mà nhà văn mang đến cho độc giả?

Mang trong mình vẻ lãng mạn vốn có của tuổi trẻ, Phương Định đã xua tan đi từng giọt “mồ hôi trên trán anh vàng nghệ”, xua đi cái khét lẹt của bom đạn kẻ thù. Ở đây ta thấy luôn nồng lên hơi ấm của tiếng cười, tiếng hát. Và chiến trường vì thế cũng gần với hai chữ “gia đình” hơn bất cứ khi nào.

Lãng mạn là thế nhưng bên cạnh đó, ta còn bắt gặp một Phương Định quả cảm, gan dạ, bất chấp mọi khó khăn, sẵn sàng đối diện với gian khổ và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

Theo sát mạch truyện, qua lời kể theo ngôi thứ nhất là nhân vật trung tâm, người đọc như được chứng kiến tận mắt hoàn cảnh sống của Phương Định và những người đồng đội. Họ sống dưới chân một hang cao hiểm. Cuộc sống lại vô cùng thiếu thốn nhưng các cô luôn ngày đêm bám sát tuyến đường, đảm bảo tuyệt đối, giữ gìn mạch máu giao thông. Phương Định và đồng đội được giao nhiệm vụ “khi có bom nổ thì chạy lên, đo khối lượng đất lấp vào hố bom, đếm bom chưa nổ và nếu cần thì phá bom”. Công việc vô cùng gần kề với cái chết, đòi hỏi sự dũng cảm và bản lĩnh cao độ. Với riêng Phương Định và đồng đội, đó đã trở thành công việc thường nhật: “Quen rồi, ngày phá bom đến năm lần. Ngày nào ít: Ba lần”.

Từ khung cảnh và không khí chứa đầy sự căng thẳng: “Đất bốc khói, không khí chứa đầy sự căng thẳng, máy bay đang âm ỉ”, lúc nào cũng phải “thần kinh căng như chảo, tim đập bất chấp nhịp điệu”, ta mới thấu rõ nỗi khó khăn của thời bom đạn, cũng là tinh thần thép của thời đại bấy giờ. Qua ngôi bút miêu tả diễn biến tâm lý sắc sảo, nhà văn đã tái hiện thành công nét thông minh gan dạ của người con gái anh hùng. Trước một quả bom chưa nổ “một đầu vùi xuống đất, đầu này có vẽ hai vòng tròn màu vàng”, quả bom chưa

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

nổ và cố nhiên, nó có thể nổ bất cứ lúc nào. Kề bên nanh vuốt của cái chết, im lìm và bất ngờ, từng hành động của con người cũng trở nên sắc nhọn hơn. Cô đã kịp thời chấn tĩnh, từng hành động diễn ra mau lẹ và chính xác. “Lưỡi dao chạm vào quả bom, một tiếng động sắc đến gai người cửa vào da thịt”. Nhà văn thật sắc sảo khi tái hiện cảm nhận đầy mong manh, tinh tế của nhân vật. Tiếng động “sắc đến gai người” ấy phải là cả một quá trình nhập thân vào nhân vật mới có thể miêu tả thật hơn cả đời thực đến vậy.

Mọi nỗ lực dường như đã được đền đáp xứng đáng. Tất cả đã trở về an toàn nhưng cái không khí ghê người trước không khí căng thẳng của bom đạn thì như vẫn còn nguyên trong tâm khảm độc giả. Điều khiến chúng ta xúc động ở chỗ dù trong bất cứ hoàn cảnh nào đang cận kề với cái chết, phẩm chất của những người lính Cụ Hồ càng được tôi luyện vững vàng. Đúng như cái tinh thần “Sát Thát” của thời Trần, cái tinh thần “trên trời có mây, dưới đất có mây, trong rừng chỉ có mình tao, tao cũng bắn được mây” của thời Mỹ (câu nói của Nguyễn Thi), nay lại được gửi gắm cả trong tâm hồn mong manh của một cô gái tưởng như yếu đuối. Họ chính là những bức tượng đài huyền thoại của lịch sử hào hùng dân tộc.

Đoạn văn tả cảnh phá bom có thể nói là đoạn văn xuất sắc nhất của toàn bộ thiên truyện. Lê Minh Khuê đã vận dụng tài tình bút pháp tả thực để tái hiện thành công cái không khí đầy chết chóc của chiến tranh. Đồng thời đó cũng là bài ca ca ngợi tinh thần quả cảm của con người trong cuộc chiến trường kì của dân tộc mà tiêu biểu là người con gái Phương Định mang trong mình khí phách anh hùng thời đại. Cùng với hình ảnh mười nữ thanh niên xung phong ngã ba Đồng Lộc, nhà thơ Lâm Thị Mỹ Dạ đã dành cho họ những lời ca trân trọng nhất:

*“Em nằm dưới đất sâu
Như khoảng trời nằm yên trong đất
Đêm đêm tâm hồn em tỏa sáng
Những vì sao ngời chói lung linh”*

(Khoảng trời và hố bom)

Đúng như vậy, họ chính là những người con gái Việt Nam anh hùng, những ngôi sao sáng nhất mãi mãi nằm trong trái tim chúng ta.

Trong chiến đấu, Phương Định đẹp là vậy. Trong cuộc sống đời thường, cô cũng chan chứa trong mình một “cốt tủy chung tình bên trong” (Nguyễn Tuân). Đó là một trái tim giàu lòng thương yêu, nghĩa tình, quan tâm hết mực đến đồng đội.

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

Qua từng cử chỉ việc làm của nhân vật, nhất là những khi em Nho bị thương, ta càng thêm xúc động trước cô gái trẻ. Trong khi Thao chỉ biết ôm mặt khóc thì Phương Định đã bình tĩnh, kịp thời bế Nho vào hầm trú ẩn, rửa và băng bó vết thương cho đồng đội, pha sữa, lục tìm đến chiếc kẹo cuối cùng và hát cho Nho nghe. Đối với Định, nơi đây đã trở thành gia đình thứ hai của mình, cả Nho, cả Thao đều thân thiết và quan trọng như những chị em ruột. Vậy nên đối với cô mà nói, đồng đội bị thương, chính bản thân cô cũng đau gấp bội phần. Chưa bao giờ tình yêu thương và tấm lòng “lá lành đùm lá rách” lại cao đẹp như lúc này.

Xa gia đình, xa người thân, tình cảm đồng chí đồng đội còn tiếp thêm tinh thần và sức mạnh cho họ cùng nhau bước qua gian khổ và những thách thức của cuộc kháng chiến. Không chỉ với Nho, tình yêu của Phương Định còn dành cho cả các anh lính cùng chiến khu. Cứ mỗi lần bom nổ, chị lại nghĩ đến các anh, lo lắng cho các anh. Tình thương ấy nhiều khi chuyển hóa thành lòng khâm phục và sự ngưỡng mộ: hình ảnh đẹp nhất chính là “những người mặc quân phục, có ngôi sao trên mũ”. Những con người “tự phương trời chẳng hẹn quen nhau” (Tố Hữu) nay đã chuyển hóa thành tình đồng đội, đồng chí keo sơn, thắm thiết. Thật quý giá biết nhường nào.

Để làm nổi bật Phương Định, truyện ngắn đã đạt được những thành tựu đáng kể. Ngôi kể ngôi thứ nhất giúp cho câu chuyện hiện lên đầy chân thực qua cái nhìn trải nghiệm của nữ thanh niên xung phong. Nghệ thuật miêu tả nội tâm, tâm lý một cách tài tình, bộc lộ tính cách nhân vật rõ nét. Từ đó, ta như hiểu thêm nhiều hơn về tuổi trẻ Việt Nam thời chống Mỹ: Họ đã sống, đã cống hiến, đã hy sinh thầm lặng cả thanh xuân và cuộc đời mình cho độc lập tự do của Tổ quốc. Chính họ đã nối liền mạch máu giao thông, chi viện cho chiến trường miền Nam chống Mỹ dưới tinh thần “quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh”. Cũng chính họ đã làm cho “đường ra trận mùa này đẹp lắm”, ít nhất là đẹp hơn trong mắt bao độc giả thế hệ hôm nay.

Chiến tranh đã qua đi nhưng vẫn còn đó một con đường Trường Sơn sừng sững, thấp thoáng bức chân dung chân thực về hình ảnh nữ thanh niên xung phong thời chống Mỹ. Hình ảnh của họ, đặc biệt là hình ảnh Phương Định mãi mãi là niềm tự hào vô bờ của thế hệ trẻ hôm nay, nhắc chúng ta hãy sống sao cho xứng đáng nhất với thế hệ đi trước, “những con người đi tới. Hai cánh tay như hai cánh bay lên. Ngực đón đấm những phong ba dữ dội. Chân đạp bùn không sợ các loài sên..” (Tố Hữu).

Bài số 2:

Thế hệ trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước bước vào thơ ca đã có nhiều chân dung quen thuộc và đáng yêu, đáng cảm phục: những chiến sĩ lái xe trong “*Bài thơ về tiểu đội xe không kính*” của Phạm Tiến Duật, những cô gái mở đường trong “*Khoảng trời hố bom*” của Lâm Thị Mĩ Dạ,... Và Lê Minh Khuê - một nhà văn thuộc thế

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

hệ những tác giả bắt đầu sáng tác trong thời kì kháng chiến chống Mĩ - cũng đóng góp một chân dung như thế cho văn học nước nhà: cô gái Phương Định trong truyện ngắn “*Những ngôi sao xa xôi*”. Đó là một nữ chiến sĩ thanh niên xung phong xinh đẹp, trong sáng, giàu tình cảm và dũng cảm, ngoan cường.

Là một cô gái thanh niên xung phong có nhiệm vụ cùng đồng đội san lấp những hố bom trên tuyến đường Trường Sơn lửa đạn, ngày đêm đối mặt với đất bụi, khói bom nhưng Phương Định không hề mất đi vẻ trẻ trung, xinh đẹp của một cô gái mới lớn. Chị là người nhạy cảm và luôn quan tâm đến hình thức của mình. Chị tự đánh giá: “Tôi là con gái Hà Nội. Nói một cách khiêm tốn, tôi là một cô gái khá. Hai bím tóc dày, tương đối mềm, một cái cổ cao, kiêu hãnh như đài hoa loa kèn. Còn mắt tôi thì các lái xe bảo: Cô có cái nhìn sao mà xa xăm”, vẻ đẹp ấy của chị đã hấp dẫn bao chàng trai “các anh pháo thủ và lái xe hay hỏi thăm tôi”.

Nhưng điều đặc biệt ở Phương Định là không bị “cái nét đánh chết cái đẹp”; ngược lại, chị đã đề sự dũng cảm, ngoan cường và vẻ đẹp tâm hồn trong sáng, giàu tình thương tôn thêm vẻ đẹp cho mình.

Phương Định cùng những người bạn của mình sống và chiến đấu trên một cao điểm, giữa một vùng trọng điểm trên tuyến đường Trường Sơn. Chị phải chạy trên cao điểm đánh phá của máy bay địch. Sau mỗi trận bom, chị cùng đồng đội phải lao ra trọng điểm, đo và ước tính khối lượng đất đá bị bom địch đào xới, đếm những quả bom chưa nổ và dùng những khối thuốc nổ đặt vào cạnh nó để phá. Đó là công việc mạo hiểm với cái chết luôn gần kề tạo áp lực khiến thần kinh vô cùng căng thẳng. Thực hiện công việc đó, Phương Định và đồng đội phải vô cùng bình tĩnh và họ đã thực sự bình tĩnh, ung dung một cách lạ thường. Thậm chí, với họ, công việc ấy đã trở thành bình thường: “Có ở đâu như thế này không: đất bốc khói, không khí bàng hoàng, máy bay đang ầm ì xa dần. Thần kinh căng như chão, tim đập bất chấp cả nhịp điệu, chân chạy mà vẫn biết rằng có nhiều quả bom chưa nổ, nhưng nhất định sẽ nổ... Rồi khi xong việc, quay lại nhìn đoạn đường một lần nữa, thở phào, chạy về hang”.

Mặc dù đã quen với công việc nguy hiểm này, thậm chí một ngày có thể phải phá tới năm quả bom nhưng mỗi lần vẫn là một thử thách tột độ với thần kinh của Phương Định. Từ khung cảnh và không khí chứa đầy căng thẳng đến cảm giác là các anh cao xạ ở trên kia cùng đang theo dõi từng động tác cử chỉ của mình để lòng dũng cảm ở cô như được kích thích bởi sự tự trọng: “Tôi đến gần quả bom... đang hoảng mà bước tới”. Ở bên quả bom, kề sát với cái chết im lìm và bất ngờ, từng cảm giác của con người như cũng trở nên sắc nhọn hơn: “Thình thoảng lưỡi xéng... dấu hiệu chẳng lành”.

Sống giữa nơi sự sống và cái chết tranh giành nhau từng li một như thế nhưng Phương Định không để tâm hồn mình mòn đi. Chị rất giàu tình cảm với đồng chí, đồng đội, quê hương và vô cùng lạc quan yêu đời.

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

Giống như hai người đồng đội trong tổ trinh sát, Phương Định yêu mến những người đồng đội trong tổ và cả đơn vị của mình. Đặc biệt, cô yêu mến và cảm phục tất cả những người chiến sĩ mà hằng đêm cô gặp trên trọng điểm của những con đường vào mặt trận. Phương Định đã lo lắng, sốt ruột khi đồng đội lên cao điểm chưa về. Chị yêu thương và gắn bó với bạn bè nên có những nhận xét tốt đẹp đầy thiện cảm về Nho, phát hiện ra vẻ đẹp dễ thương "nhẹ, mát như một que kem trắng" của bạn. Chị còn hiểu và đồng cảm sâu sắc với những sở thích và tâm trạng của chị Thao.

Phương Định cũng là người con gái có một thời học sinh hồn nhiên, vô tư bên người mẹ thân thương trong một căn buồng nhỏ nằm trên một đường phố yên tĩnh hời ở Hà Nội còn thanh bình trước chiến tranh. Những kỉ niệm ấy luôn sống lại trong cô giữa chiến trường dữ dội. Nó là niềm khao khát làm dịu mát tâm hồn trong hoàn cảnh căng thẳng, khốc liệt của chiến trường.

Vào chiến trường đã ba năm, làm quen với những thử thách hiểm nguy, giáp mặt hàng ngày với cái chết nhưng ở Phương Định không mất đi sự hồn nhiên trong sáng và cả những mơ ước về tương lai: "Tôi thích nhiều bài hát, dân ca quan họ dịu dàng, dân ca Ý trữ tình giàu có".

"*Những ngôi sao xa xôi*" của Lê Minh Khuê đã miêu tả chân thực và sinh động tâm lí nhân vật. Tác phẩm được kể từ ngôi thứ nhất tạo thuận lợi để tác giả miêu tả thế giới nội tâm qua việc đề nhân vật tự sự về mình. Phương Định là cô thanh niên xung phong trên tuyến đường huyết mạch Trường Sơn những ngày kháng chiến chống Mĩ. Qua nhân vật này, chúng ta hiểu hơn thế hệ trẻ Việt Nam trong những năm tháng hào hùng ấy.

Bước chân lên đường đánh Mĩ, những chàng trai, cô gái thanh niên xung phong tuổi đời còn rất trẻ, có những người vừa rời ghế nhà trường. Tâm hồn các anh, các chị trong trẻo, đầy ước mơ, khao khát và đặc biệt là giàu lí tưởng. Chính những kỉ niệm êm đẹp về gia đình như kỉ niệm về người mẹ trên căn gác nhỏ của Phương Định hay những những kỉ niệm về bàn bè, mái trường,... là hành trang để các anh, các chị mang vào trận chiến. Sống giữa nơi đầu tên mũi đạn họ chiến đấu và hoàn thành nhiệm vụ một cách ngoan cường, dũng cảm. Ai bảo không có những phút giây yếu lòng, lo lắng? Ai bảo tâm hồn họ là thép là đá? Không. Con tim họ cũng biết run lên khi tiếng súng phát nổ. Thần kinh họ cũng căng ra khi quan sát trái bom... Nhưng điều đáng quý và điều làm nên sự khác biệt ở họ là các anh các chị đã giữ được tâm hồn trong trẻo, giàu yêu thương đối với gia đình, đồng đội, đất nước. Và rồi, chính những tình cảm cao đẹp đó đã trở thành động lực để họ chiến thắng những phút giây hiểm nguy, nao núng. Các anh các chị thực sự là "... những con người Việt Nam đẹp nhất / Biết căm thù và cũng biết yêu thương" như nhà thơ Tô Hữu từng ca ngợi. Không tiếc tuổi thanh xuân, họ hiến dâng trọn vẹn cho Tổ quốc những gì quý giá nhất:

"Xẻ dọc Trường Sơn đi đánh Mĩ

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

Mà lòng phơi phới dậy tương lai”.

Đọc "Những ngôi sao xa xôi" của Lê Minh Khuê, người đọc thấy khâm phục và yêu mến Phương Định trước hết bởi những nét tính cách đáng quý của cô. Nhưng không chỉ vậy, qua nhân vật này chúng ta còn cảm nhận được hình ảnh, tâm hồn thế hệ trẻ Việt Nam trong những năm kháng chiến chống Mỹ hào hùng gian khó. Và đây cũng là thành công quan trọng nhất của tác phẩm giàu chất nhân văn này.

Bài số 3:

Kháng chiến chống Mỹ là thời đại đau thương, mất mát mà cũng đầy anh hùng, vĩ đại của dân tộc ta, đó cũng là thời đại của những thanh niên xung phong trẻ tuổi, lãng mạn, lên đường nhập ngũ vì tương lai đất nước:

“Xẻ dọc trường sơn đi cứu nước

Mà lòng phơi phới dậy tương lai”

Sáng tác về họ, ta không thể nhắc đến **Những ngôi sao xa xôi** của nhà văn Lê Minh Khuê, với cô thanh niên xung phong Phương Định. Cô gái Hà Thành xinh đẹp, mơ mộng nhưng ẩn sau đó còn là sự kiên cường, dũng cảm.

Trước khi lên đường nhập ngũ Phương Định có một tuổi thơ êm đềm bên gia đình mình tại Hà Nội. Phương Định là cô gái mang vẻ đẹp điển hình của người con gái Hà Nội, hai bím tóc dày và dài, tương đối mềm, chiếc cổ cô cao, kiêu hãnh như một chiếc đài hoa loa kèn. Và đặc biệt là đôi mắt xa xăm đầy mộng mơ, trong đó ẩn chứa một tâm hồn tinh tế, nhạy cảm. Cô gái Hà thành đầy mơ mộng, lãng mạn ấy đã dũng cảm lên đường, bỏ lại con phố nhỏ yên tĩnh, tạm biệt cha mẹ vì đất nước thống nhất. Những kỉ niệm tuổi thơ êm đềm đó như một liều thuốc tinh thần, tiếp thêm niềm tin và sức mạnh, giúp Phương Định vượt qua mọi khó khăn trong chiến đấu.

Cô gái ấy khi vào chiến trường Trường Sơn khói bom lửa đạn không còn thấy cái mềm yếu của vẻ bề ngoài mà thay vào đó là một người con gái với những phẩm chất của một người anh hùng. Phương Định có tinh thần trách nhiệm cao với công việc. Công việc của cô đặc biệt nguy hiểm, thường xuyên phải đối mặt với cái chết: Một ngày phải phá bom 5,7 lần, ngày nào ít 3 lần. Nhưng khi có lệnh là cô lên đường, quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ phá bom, mở đường cho những đoàn xe về đích an toàn.

Không chỉ vậy, cô còn hết sức gan dạ, dũng cảm, nó được thể hiện rõ nhất trong một lần Phương Định phá bom. Mặc dù đã quen thuộc với công việc này, nhưng lần nào tới gần quả bom cô cũng thấy hồi hộp, căng thẳng “thần kinh căng như chảo”. Bởi khung

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

cảnh ẩn chứa sự nguy hiểm “im lặng đến phát sợ”, cây xơ xác, đất nóng, khói đen vật vờ, không khí ngột ngạt báo hiệu điềm chẳng lành, sự sống trở nên mong manh. Ở bên cạnh quả bom, kề sát với cái chết im lìm, bất ngờ cảm giác của cô trở nên sắc nhọn để bình tĩnh, quyết đoán thực hiện các thao tác phá bom một cách nhanh chóng. Nhưng ngay sau đó cô đã nhận định “Vỏ quả bom nóng. Một dấu hiệu chẳng lành”. Suy nghĩ ấy đã cho ta thấy sự can đảm, bản lĩnh, dũng cảm của Phương Định khi đối mặt với cái chết. Để sau đó cô chạy đua với thời gian thực hiện chính xác từng thao tác phá bom. Lúc này Phương Định nghĩ về cái chết nhưng nó chỉ là một khái niệm mờ nhạt. Bởi trong tâm trí cô chỉ băn khoăn một câu hỏi duy nhất: “Liệu bom có nổ không? Nếu không thì làm thế nào để châm lần thứ hai. Rõ ràng với những suy nghĩ ấy, hình ảnh Phương Định hiện lên không chỉ là một người dũng cảm, gan dạ mà còn là một người có tinh thần trách nhiệm cao.

Không chỉ vậy, cô còn có tinh thần đồng đội sâu sắc. Những người lính lái xe Trường Sơn trao truyền sức mạnh cho nhau bằng nồi cơm giữa rừng, cái bắt tay vội vã qua ô cửa kính vỡ: “Gặp bạn bè suốt dọc đường đi tới/ Bắt tay nhau qua cửa kính vỡ rồi” “Bếp Hoàng Cầm ta dựng giữa trời/ Chung bát đĩa nghĩa là gia đình đây” (Bài thơ về tiểu đội xe không kính – Phạm Tiến Duật). Thì Phương Định lại có những cách rất riêng thể hiện sự gắn bó với các đồng đội. Trong khi chị Thao và Nho đi trình sát chưa về Phương Định đã rất lo lắng. Lúc trực điện thoại cô cảm thấy “những gì đã qua, những gì sắp tới không còn đáng kể gì nữa, có gì lí thú đâu nếu các bạn tôi không về”. Phải chăng vì thế mà cô đã gắt với trung đội trưởng khi anh hỏi han tình hình. Nho bị thương Phương Định chăm sóc rất chu đáo, tận tình. Cô rửa vết thương, băng bó, pha sữa cho Nho. Trước nỗi đau của đồng đội cô không còn tâm trí để hát và đàm cười với chị Thao dù hiểu những tình cảm chị giành cho Nho.

Đằng sau vẻ đẹp anh dũng, kiên cường là hình ảnh của một cô gái hết sức mơ mộng, nửa tỉnh, đầy nhạy cảm. Bất gặp cơn mưa giữa rừng, cô cuống cuống tận hưởng, dường như âm thanh của chiến tranh, không gian đầy mùi bom đạn không thể cản niềm vui thích của cô trước trận mưa rào. Đây là phút giây thư giãn làm dịu mát tâm hồn cô trong hoàn cảnh sống chiến đấu vô cùng khốc liệt. Cơn mưa đá dù tạnh rất nhanh nhưng đã đánh thức những kỉ niệm tuổi ấu thơ nơi phố phường Hà Nội. Nơi ấy có mẹ, có những em nhỏ tung tăng đá bóng. Tất cả đã trở thành hành trang tinh thần, tiếp cho cô thêm sức mạnh chiến đấu. Đặc biệt, ngòi bút của Lê Minh Khuê trong đoạn văn này trở nên giàu chất thơ hơn khi khắc họa những khoảng lặng trong tâm hồn Phương Định. Nếu khi cơn mưa đến niềm vui con trẻ trong cô mở tung ra thì khi mưa tạnh Phương Định lại thần thờ tiếc nuối không nói nổi cùng với đó là nỗi nhớ da diết về một quá khứ êm đềm, bình yên. Từ đó ta thấy được một tâm hồn nhạy cảm, trong sáng, dễ vui dễ buồn.

Qua nhân vật Phương Định, người đọc không chỉ thấy sự tỏa sáng của phẩm chất anh hùng mà còn hình dung được thế giới nội tâm phong phú của cô. Ngòi bút Lê Minh Khuê miêu tả nội tâm nhân vật chân thực, sống động. Phương Định là hình ảnh tiêu biểu cho thế hệ trẻ Việt Nam thời kì kháng chiến chống Mỹ.

Phân tích nhân vật Phương Định trong Những ngôi sao xa xôi

» Tham khảo thêm: [Phân tích truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi - Lê Minh Khuê](#)

Trên đây là một số bài văn phân tích nhân vật Phương Định trong tác phẩm truyện ngắn *Những ngôi sao xa xôi* được đánh giá cao trong các kì thi được Đọc Tài Liệu sưu tầm và tuyển chọn. Hi vọng sẽ giúp các bạn học sinh lớp 9 ôn tập, rèn luyện kỹ năng làm văn tốt hơn để chuẩn bị cho các kì thi, kiểm tra sắp tới. Chúc các bạn học tốt môn Văn !

Tuyển tập [Văn mẫu lớp 9](#) hay nhất / Đọc Tài Liệu